

ข้อกำหนด

ประเภท ก. งานอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชน

การให้รางวัล

รางวัลประเภท ก. งานอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชน เป็นรางวัลที่ให้กับงานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชน ที่ประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง เป็นตัวอย่างอันดีสมควรได้รับการยกย่องและเผยแพร่สู่สาธารณะ โดยรางวัลแบ่งออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่

- **รางวัลงานอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชน ระดับดีเยี่ยม**
เป็นรางวัลที่ให้กับงานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชน ที่ประสบผลสำเร็จอย่างดีเยี่ยม ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ทุกด้าน ส่งผลดีต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น ตลอดจนส่งผลดีต่อการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานและนโยบายการอนุรักษ์ ในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติ
- **รางวัลงานอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชน ระดับดีมาก**
เป็นรางวัลที่ให้กับงานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชน ที่ประสบผลสำเร็จอย่างดีมาก ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ทุกด้าน รวมถึงส่งผลดีต่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมในท้องถิ่น
- **รางวัลงานอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชน ระดับดี**
เป็นรางวัลที่ให้กับงานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชน ที่ประสบผลสำเร็จดี ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ทุกด้าน
- **รางวัลงานอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมและชุมชน ระดับสมควรได้รับการเผยแพร่**
เป็นรางวัลที่ให้กับงานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชน ที่ประสบผลสำเร็จดี ตามเกณฑ์ที่ระบุไว้ สมควรแก่การเผยแพร่

คุณสมบัติของงานที่เข้ารับการพิจารณารางวัล

คุณสมบัติของงานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชนที่สามารถเข้ารับการพิจารณารางวัลมีดังนี้

- สถาปัตยกรรมหรือชุมชนที่เข้ารับการพิจารณารางวัล ควรเป็นสถาปัตยกรรมหรือชุมชนที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ทั้งนี้ควรมีอายุไม่น้อยกว่า 50 ปี และมีหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงคุณค่าในด้านที่ต้องการนำเสนอ
- สถาปัตยกรรม : สถาปัตยกรรมที่เข้ารับการพิจารณารางวัล ไม่จำกัดการใช้สอย และไม่จำกัดขนาดของอาคาร
- ชุมชน : ย่านชุมชนเก่าที่เข้ารับการพิจารณารางวัล อาจตั้งอยู่ในเขตเมืองหรือพื้นที่ชนบทก็ได้ และไม่จำกัดขนาดของชุมชน
- งานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชนที่เข้ารับการพิจารณารางวัล เป็นงานที่มีเจ้าของหรือผู้ดำเนินงานในรูปของบุคคล องค์กร หน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชน หรือกลุ่มองค์กรที่ทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ
- งานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชนที่เข้ารับการพิจารณารางวัล ควรเป็นงานมีการดำเนินงานเสร็จสมบูรณ์ ภายใน 10 ปี ก่อนการประกาศผลรางวัล และควรมีการเปิดใช้งานมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี

หลักเกณฑ์ในการพิจารณารางวัล

งานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชน ที่เข้ารับการพิจารณารางวัล ควรมีคุณสมบัติไม่น้อยกว่าเกณฑ์ต่อไปนี้

- เป็นงานอนุรักษ์ที่มีความเข้าใจในคุณค่าของแหล่งมรดกอย่างดียิ่ง โดยมีลักษณะดังนี้
 - เป็นงานที่สามารถถ่ายทอดคุณค่าความสำคัญ รวมถึงภูมิปัญญาและจิตวิญญาณของแหล่งมรดกได้เป็นอย่างดี
 - เป็นงานที่สามารถสื่อความหมายและนำเสนอแหล่งมรดกในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ทั้งความหมายทางด้านวัฒนธรรม สังคม ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม และวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนความหมายเชิงนามธรรมของแหล่งมรดก
 - เป็นงานที่มีการใช้งานอาคารและพื้นที่ได้อย่างเหมาะสม ช่วยส่งเสริมคุณค่าและมูลค่าของแหล่งมรดก ที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนในอนาคต
- เป็นงานอนุรักษ์ที่มีการใช้เทคนิควิธีการอนุรักษ์ที่เหมาะสม โดยมีลักษณะดังนี้
 - เป็นงานที่มีการเลือกใช้เทคนิควิธีการอนุรักษ์ ที่ช่วยสะท้อนคุณค่าความสำคัญของแหล่งมรดกได้เป็นอย่างดี
 - เป็นงานที่มีการเลือกใช้วัสดุ วิธีการอนุรักษ์และฝีมือช่างที่มีความเหมาะสม เป็นงานที่มีการเลือกใช้วัสดุ วิธีการอนุรักษ์ และฝีมือช่างที่เหมาะสมกับคุณค่าของแหล่งมรดก โดยแสดงให้เห็นถึงเหตุผลในการตัดสินใจเลือกใช้วัสดุ การซ่อมแซม การทดแทน หรือการใช้วัสดุใหม่ ตลอดจนผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อคุณค่าความแท้จริง (Authenticity) และความต่อเนื่องทางประวัติศาสตร์ของอาคารหรือพื้นที่
 - หากเป็นงานที่มีการต่อเติมหรือใส่องค์ประกอบใหม่ลงในอาคารหรือพื้นที่แหล่งมรดก จะต้องมีการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ โดยเคารพต่อคุณลักษณะสำคัญของอาคารหรือพื้นที่
- เป็นงานอนุรักษ์ที่ส่งผลดีต่อสังคม หรือส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบาย โดยมีลักษณะดังนี้
 - เป็นงานที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการอนุรักษ์
 - เป็นงานที่ให้ความสำคัญกับการพิจารณาประเด็นปัญหาต่าง ๆ อย่างรอบด้าน และมีความระมัดระวัง โดยเฉพาะประเด็นที่มีความซับซ้อนและอ่อนไหวต่อความเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ
 - เป็นงานที่มีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม ดำรงอยู่ได้เป็นอย่างดี และนำไปสู่การรักษาและการใช้งานแหล่งมรดกในอนาคต
 - กระบวนการอนุรักษ์และผลที่ได้จากการอนุรักษ์ ช่วยให้สภาพแวดล้อม และวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างต่อเนื่อง
 - เป็นงานที่เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการอนุรักษ์ และอาจส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านนโยบาย ระดับท้องถิ่น หรือระดับชาติ

ก-2 คำอธิบายรายละเอียดงานอนุรักษ์

กรุณาเขียนรายละเอียดแยกเป็นเอกสารแนบ

2.1 เนื้อหาโดยสรุปของงานอนุรักษ์สถาปัตยกรรมหรือชุมชน

- งานอนุรักษ์มีความเป็นมาอย่างไร
- เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์คืออะไร
- เทคนิควิธีการหลักในการอนุรักษ์คืออะไร
- ระยะเวลาและขั้นตอนในการดำเนินงานเป็นอย่างไร
- ขนาดโครงการและงบประมาณที่ใช้เป็นเท่าใด
- เจ้าของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้ดำเนินงาน และมีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการอนุรักษ์คือใคร

2.2 ลักษณะและคุณค่าความสำคัญของมรดกสถาปัตยกรรมหรือชุมชน

- สถาปัตยกรรมหรือชุมชนมีประวัติความเป็นมาอย่างไร
- สถาปัตยกรรมหรือชุมชนมีคุณค่าความสำคัญอย่างไร (อาทิ คุณค่าด้านประวัติศาสตร์ คุณค่าด้านสังคม คุณค่าด้านวัฒนธรรม คุณค่าด้านสถาปัตยกรรม และคุณค่าด้านวิทยาการ เป็นต้น)
- สถาปัตยกรรมหรือชุมชนมีการใช้งานในปัจจุบันเป็นอย่างไร การใช้งานในอดีต และความเปลี่ยนแปลงการใช้งานในช่วงเวลาต่าง ๆ เป็นอย่างไร
- สถาปัตยกรรมหรือชุมชนมีสถานภาพการคุ้มครองเป็นอย่างไร มีการขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานหรือไม่ และมีการจัดทำแผนอนุรักษ์หรือไม่

2.3 สภาพของสถาปัตยกรรมหรือชุมชน ก่อนการดำเนินงานอนุรักษ์

- ก่อนการดำเนินงานอนุรักษ์ สถาปัตยกรรมหรือชุมชนมีสภาพเป็นอย่างไร องค์ประกอบทางกายภาพ ได้แก่ โครงสร้าง ผนัง พื้น ฝ้าบริเวณ และสภาพแวดล้อมโดยรอบ เป็นสภาพเป็นอย่างไร มีความเสื่อมสภาพหรือไม่ อย่างไร
- ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเสื่อมสภาพของอาคารและพื้นที่แหล่งมรดกคืออะไร

2.4 การดำเนินงานอนุรักษ์

- หลักการและแนวทางในการอนุรักษ์คืออะไร
- การดำเนินงานอนุรักษ์มีขั้นตอนอย่างไร
- มีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสถาปัตยกรรมหรือชุมชนอย่างไร

2.5 ผลสำเร็จของการอนุรักษ์

- ความเข้าใจในคุณค่าของแหล่งมรดก
 - การอนุรักษ์ได้สะท้อนให้เห็นคุณค่าความสำคัญของมรดกสถาปัตยกรรมหรือชุมชนอย่างไร
 - มีการสื่อความหมายและนำเสนอแหล่งมรดกในด้านต่าง ๆ อย่างไร (อาทิ ด้านวัฒนธรรม สังคม ประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม วิทยาการ ความรู้สึกและความเชื่อ)
 - มีการใช้งานที่ส่งเสริมและสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้นกับแหล่งมรดกอย่างไร

- การใช้เทคนิควิธีการอนุรักษ์ที่เหมาะสม
 - มีการเลือกเทคนิควิธีการอนุรักษ์ ฝีมือช่างและวัสดุ ที่ช่วยสะท้อนคุณค่าความสำคัญของแหล่งมรดกอย่างไร (สำหรับมรดกประเภทชุมชน ให้อธิบายเทคนิควิธีที่ใช้ในการอนุรักษ์อาคารประวัติศาสตร์ หรือองค์ประกอบทางกายภาพของชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่)
 - มีการต่อเติมหรือใส่องค์ประกอบใหม่ลงในอาคารหรือพื้นที่ชุมชนหรือไม่ หากมี ใช้แนวทางในการดำเนินงานอย่างไร อันเป็นการเคารพต่อคุณลักษณะสำคัญของอาคารหรือพื้นที่
- ผลดีต่อสังคม หรือผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบาย
 - มีการให้ประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการอนุรักษ์หรือไม่ อย่างไร
 - มีความระมัดระวังในการอนุรักษ์ ไม่ให้เกิดผลกระทบต่คุณค่าของแหล่งมรดกหรือไม่ อย่างไร
 - การอนุรักษ์ช่วยให้เศรษฐกิจ สังคม ตลอดจนสภาพแวดล้อมของแหล่งมรดกสามารถดำรงอยู่ได้ นำไปสู่การกำหนดการดูแลรักษาและการใช้งานแหล่งมรดกในอนาคตหรือไม่ อย่างไร
 - มีการวางแผนทางการใช้งาน และดูแลรักษามรดกสถาปัตยกรรมหรือชุมชนในอนาคตหรือไม่ อย่างไร
 - กระบวนการอนุรักษ์และผลที่ได้จากการอนุรักษ์ ช่วยให้สภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของชุมชนในท้องถิ่นดำรงคงอยู่อย่างต่อเนื่องได้อย่างไร
 - การอนุรักษ์ส่งผลต่อการเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงาน และส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในระดับนโยบายการอนุรักษ์ หรือไม่ อย่างไร

ก-3 เอกสารประกอบ

กรุณาส่งแผนที่ แบบทางสถาปัตยกรรม ภาพถ่าย และเอกสารประกอบอื่นๆ เป็นเอกสาร หรือดิจิทัลไฟล์แนบ

3.1 แผนที่และแบบทางสถาปัตยกรรม

- แผนที่หรือแบบทางสถาปัตยกรรมที่แสดงให้เห็นที่ตั้งของอาคารหรือชุมชน
- ถ้าเป็นงานอนุรักษ์มรดกประเภทสถาปัตยกรรม ควรมีแบบทางสถาปัตยกรรม แสดงผังบริเวณ ผังพื้น รูปตัด และรูปด้านอาคาร ทั้งก่อนและหลังการดำเนินงานอนุรักษ์ และแบบรายละเอียดที่แสดงสาระสำคัญในการอนุรักษ์
- ถ้าเป็นงานอนุรักษ์มรดกประเภทชุมชน ควรมีผังแสดงพื้นที่ชุมชน ตลอดจนมีผังพื้น รูปตัดและรูปด้านของอาคารประวัติศาสตร์ที่ควรได้รับการอนุรักษ์ไว้

3.2 ภาพถ่าย

- ภาพถ่ายของอาคารหรือชุมชนที่มีความละเอียดชัดเจน
- ภาพแสดงงานสถาปัตยกรรมหรือชุมชน ควรมีภาพอาคารที่ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมโดยรอบ ภาพภายนอกอาคาร และภาพภายในอาคาร ทั้งนี้ควรมีภาพทั้งก่อนและหลังการดำเนินงานอนุรักษ์
- ภาพแสดงรายละเอียดของการดำเนินงานอนุรักษ์ โดยควรมีภาพแสดงให้เห็นการทำงานของช่างฝีมือ ภาพแสดงเทคนิควิธีการและวัสดุที่ใช้ในการอนุรักษ์ ภาพแสดงการใช้งานอาคาร/หรือชุมชน โดยแสดงให้เห็นถึงการใช้งานพื้นที่ในการทำกิจกรรมต่างๆ
- ถ้าเป็นโครงการอนุรักษ์มรดกประเภทชุมชน ควรมีภาพแสดงภูมิทัศน์ กลุ่มอาคารและองค์ประกอบชุมชนที่มีความสำคัญ

3.3 เอกสารประกอบการพิจารณาอื่นๆ

1. เอกสารและข้อมูล อาทิ วิดีโอ บทความ ข่าว หรือข้อมูลในลักษณะอื่น ๆ ที่ให้รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับงาน

หมายเหตุ เอกสารแบบสถาปัตยกรรมและภาพถ่าย ควรจัดลงในกระดาษขนาด A4 หรือ A3 ขนาดของไฟล์ไม่ควรเกิน 50 MB.